

حسابداری بهای تمام شده (۲)

تئوری و عملی به همراه سؤالات چهارگزینه‌ای و سؤالات کنکور

تألیف

دکتر سید محمد عبدالمسیح کزانی

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

عضو انجمن حسابداری ایران

انتشارات بوم

۱۳۹۵

سرشناسه : عبداللہی کیوانی، محمد، ۱۳۴۱ -
 عنوان و نام پدید آور : حسابداری بهای تمام شده (۲) : تئوری و عملی به همراه سؤالات چهارگزینه‌ای و سؤالات کنکور
 مشخصات نشر : تهران، ترمه، ۱۳۹۵.
 مشخصات ظاہری : ۲۸۰ ص: جدول، نمودار
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۵۱۶-۵
 وضعیت فهرست‌نویسی : فہپای مختصر
 یادداشت : فہرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است
 شماره کتابشناسی ملی: ۴۱۷۴۵۹۸

نام کتاب:	حسابداری بهای تمام شده (۲)
تألیف:	سید محمد عبداللہی کیوانی
حروف چینی و صفحہ سازی:	انتشارات ترمه
طراح جلد:	روجا غمگسار
نوبت چاپ:	چاپ اول ۱۳۹۵
ناشر:	انتشارات ترمه
تیراژ:	۵۵۰ نسخه
قیمت:	۱۳۰,۰۰۰ ریال
چاپ و صحافی:	رسام - چاوش
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۵۱۶-۵

آدرس ناشر: تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین- پلاک ۲۸۶، طبقہ دوم، واحد ۸

تلفن: ۶۶۹۶۱۷۶۹-۶۶۹۶۱۸۰۴

دفتر فروش انتشارات ترمه و مرکز فروش شهرستان

تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین- پلاک ۲۸۶، طبقہ اول، واحد ۸

تلفن: ۶۶۴۸۱۵۱۴-۶۶۹۵۷۰۲۱

فکس: ۶۶۹۵۷۱۲۰

برای اطلاع از نحوه خرید اینترنتی انتشارات ترمه به وبسایت ما به آدرس زیر مراجعه فرماید.

www.termehbook.ir Info@termehbook.ir

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کل یا جزء، به هر صورت

اچاپ، کپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است

پیشگفتار

اطلاعات مالی به برنامه‌ریزان و مدیران کمک می‌کند تا منابع مالی را همراه با نیروی انسانی در اختیار به طور هماهنگ و مؤثر در مسیر رشد، توسعه و بهبود مستمر هدایت نمایند.

حسابداری بهای تمام شده یا به عبارت دیگر همان واژه قدیمی حسابداری صنعتی آن سیستم اطلاع‌رسانی مالی است که می‌تواند اطلاعات قابل اعتماد و به موقع در اختیار مدیران و برنامه‌ریزان قرار دهد تا آن‌ها را در امر توزیع مطلوب منابع کمیاب ملی که یکی از ضروریات جامعه در بحث اقتصاد می‌باشد یاری نماید. در واقع مدیر با تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی صحیح و به موقع باید محصولاتی تولید نماید که بهتر و با بهای تمام شده ارزان‌تر- آن هم زمانی که دنیا را به عنوان یک دهکده کوچک تجاری مطرح می‌سازند- وارد یک بازار رقابتی سالم شود.

حسابداری بهای تمام شده، را با دانشی آشنا می‌کند، تا بتوانیم با به‌کارگیری اصول، فنون، قواعد و روش‌های متفاوت، عناصر تشکیل دهنده بهای تمام شده- نه تنها در مؤسسات و واحدهای تولیدی بلکه در مؤسسات یا واحدهای خدماتی که ارائه‌کننده خدمات به جامعه می‌باشند- را شناسایی، تجزیه و تحلیل و به صورت دقیق محاسبه نماید.

در این کتاب، اگر چه مؤلف تلاش کرده است تا اولین براساس سرفصل‌های برنامه مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد تا استادان بزرگوار و دانشجویان عزیز به مجموعه کاملی در مطالب نظری، تمرین‌ها و مسائل کاربردی در زمینه درس حسابداری بهای تمام شده (حسابداری صنعتی ۲) دسترسی داشته باشند، ولی تلاش بیشتر متمرکز بر ساده‌نویسی و منسجم بودن مطالب بوده تا کتابی مستقل با جزئیات سودموز برای مدیران، کارشناسان، مهندسان مشاور، پیمانکاران و سایر علاقمندان به فراگیری دانش حسابداری بهای تمام شده و تکنیک محاسبه بهای تمام شده، قابل استفاده باشد.

اثر حاضر در هفت فصل به رشته تحریر درآمده است در فصل اول تعاریف، مفاهیم و طبقه‌بندی سیستم هزینه‌یابی استاندارد مطرح گردیده، فصل دوم، سیستم هزینه‌یابی استاندارد مواد مستقیم، بحث استاندارد دستمزد مستقیم در فصل سوم، سیستم‌های هزینه‌یابی استاندارد سربار تولید در فصل چهارم مطرح گردیده است. در فصل پنجم با سیستم هزینه‌یابی محصولات مشترک آشنا می‌شویم. بحث سیستم هزینه‌یابی جذبی و مستقیم در فصل ششم توضیح داده شده و نهایتاً در فصل آخر بحث تجزیه و تحلیل بهای تمام شده، حجم فعالیت و سود مطرح گردیده است. هم‌چنین

در پایان هر فصل سؤالات آزمون دانشگاه‌های دولتی و آزاد به همراه پاسخ تشریحی آن به صورت جداگانه آورده شده است.

از همکاران فاضل و ارجمند که این کتاب را برای تدریس انتخاب می‌نمایند، دانشجویان عزیز و دیگر علاقمندان محترمی که این کتاب را مطالعه می‌فرمایند، استدعا دارم جهت رفع اشکالات احتمالی و نواقص موجود اینجانب را یاری فرمایید و نظرات و پیشنهادات سازنده خود را برای مؤلف به نشانی abdollahi41@yahoo.com ارسال نمایید.

در این کتاب لازم می‌دانم از استادان بزرگوار و محترم، دانشجویان عزیز و دیگر بزرگوارانی که به نحوی در تألیف این کتاب مشوق و یار اینجانب بوده‌اند، از جمله مدیریت محترم انتشارات به خصوص آقای عباس غمبار، قدردانی و تشکر نمایم. هم‌چنین از تمامی پرسنل انتشارات ترمه که زحمت حروف‌چینی، صفحه‌آرایی کتاب را برعهده داشتند، صمیمانه تشکر می‌نمایم.

دکتر سید محمد عبداللہ کیوانی

بهار ۱۳۹۵

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول: سیستم‌های هزینه‌یابی و مفهوم هزینه‌یابی استاندارد
۳	تعریف سیستم هزینه‌یابی
۴	انواع سیستم‌های هزینه‌یابی
۴	سیستم هزینه‌یابی واقعی
۵	سیستم هزینه‌یابی ادواری
۵	سیستم هزینه‌یابی نرمال
۵	سیستم هزینه‌یابی داده‌محور
۶	سیستم هزینه‌یابی سفارش مشتری
۶	سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای
۶	سیستم هزینه‌یابی مستقیم
۷	سیستم هزینه‌یابی جذبی
۷	سیستم هزینه‌یابی محصولات مشترک
۸	سیستم هزینه‌یابی بر مبنای فعالیت
۹	سیستم هزینه‌یابی استاندارد
۹	هزینه‌های واقعی و هزینه‌های استاندارد
۱۰	نقش و اهداف هزینه‌یابی استاندارد
۱۰	انواع استانداردها
۱۱	روش‌های محاسبه و تعیین استاندارد عوامل تولید
۱۲	انحرافات عوامل تولید
۱۳	پیش‌های فصل اول
۱۷	فصل دوم: هزینه‌یابی استاندارد مواد مستقیم و انحرافات
۱۷	تعریف مواد مستقیم
۱۷	استانداردهای مواد مستقیم

۱۸	انحرافات مواد مستقیم.....
۱۸	۱. انحرافات مواد مستقیم- مؤسسات مونتاژگر.....
۱۹	الف) انحراف در نرخ مواد مستقیم.....
۲۱	ب) انحراف در مقدار مصرف مواد مستقیم.....
۲۶	۲. انحراف مواد مستقیم- مؤسسات ترکیب کننده مواد.....
۲۷	الف) انحراف ترکیب مواد مستقیم.....
۲۷	ب) انحراف ازده مواد مستقیم.....
۳۷	ثبت - حابداری مواد مستقیم در سیستم هزینه یابی استاندارد.....
۴۹	خلاصه فصل دوم.....
۵۱	پرسش های فصل دوم.....
۵۲	پرسش های چهارگزینه ای فصل دوم.....
۵۵	پاسخ پرسش های چهارگزینه ای فصل دوم.....
۶۳	مسائل فصل دوم.....
۷۱	فصل سوم: هزینه یابی استاندارد دستمزد مستقیم و انحرافات.....
۷۱	تعریف کار مستقیم.....
۷۱	استانداردهای کار مستقیم.....
۷۲	انحراف نرخ دستمزد (کار) مستقیم.....
۷۴	انحراف ساعات کار مستقیم (کارایی کار).....
۷۵	انحرافات دستمزد مستقیم در حالت ترکیب مواد.....
۷۶	انحراف کارایی کار بر مبنای وارده (انحراف ترکیب کار).....
۷۷	انحراف بازده کار (دستمزد مستقیم).....
۸۱	ثبت حسابداری دستمزد مستقیم در سیستم هزینه یابی استاندارد.....
۸۸	خلاصه فصل سوم.....
۹۰	پرسش های فصل سوم.....
۹۱	پرسش های چهارگزینه ای فصل سوم.....
۹۴	پاسخ تشریحی پرسش های چهارگزینه ای فصل سوم.....
۱۰۰	مسائل فصل سوم.....

۱۰۷	فصل چهارم: هزینه‌یابی استاندارد سربار تولید و انحرافات
۱۰۷	تعریف سربار تولید
۱۰۸	سربار واقعی
۱۰۸	سربار جذب شده
۱۰۹	استانداردهای سربار تولید
۱۰۹	انحرافات سربار تولید
۱۱۱	روش‌های محاسبه انحرافات سربار تولید
۱۱۲	روش یک انحرافی
۱۱۳	روش دو انحرافی
۱۱۵	روش سه انحرافی
۱۱۹	روش چهار انحرافی
۱۲۷	ثبت حسابداری سربار تولید در سیستم هزینه‌یابی استاندارد
۱۳۶	خلاصه فصل چهارم
۱۳۷	پرسش‌های فصل چهارم
۱۳۸	پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل چهارم
۱۴۰	پاسخ تشریحی پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل چهارم
۱۴۲	مسائل فصل چهارم
۱۴۹	فصل پنجم: سیستم هزینه‌یابی محصولات مشترک
۱۴۹	مفهوم محصولات مشترک
۱۵۰	مفهوم محصولات اصلی
۱۵۰	مفهوم محصولات فرعی
۱۵۱	مفهوم هزینه‌های مشترک
۱۵۱	مفهوم هزینه‌های قابل تفکیک
۱۵۲	براساس روش ارزش فروش محصولات
۱۵۴	براساس روش خالص ارزش بازیافتنی محصولات
۱۵۶	براساس روش مقداری یا حجم تولید
۱۵۸	روش‌های محاسبه بهای تمام شده محصولات فرعی تولید شده
۱۵۸	براساس کاهش خالص ارزش بازیافتنی محصول فرعی از هزینه‌های مشترک
۱۶۰	براساس روش هزینه‌یابی معکوس

۱۶۶	ثبت حسابداری محصولات مشترک
۱۶۹	خلاصه فصل پنجم
۱۷۰	پرسش‌های فصل پنجم
۱۷۱	پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل پنجم
۱۷۴	پاسخ تشریحی پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل پنجم
۱۷۸	مسائل فصل پنجم

۱۸۵	فصل ششم: سیستم هزینه‌یابی جذبی و سیستم هزینه‌یابی مستقیم
۱۸۵	تعریف سیستم هزینه‌یابی
۱۸۶	مفهوم سیستم هزینه‌یابی جذبی
۱۸۶	مفهوم سیستم هزینه‌یابی مستقیم
۱۸۹	مقایسه دو سیستم هزینه‌یابی جذبی و هزینه‌یابی مستقیم
۲۰۰	مقایسه سود عملیاتی در روش‌های هزینه‌یابی جذبی و مستقیم
۲۰۶	خلاصه فصل ششم
۲۰۷	پرسش‌های فصل ششم
۲۰۸	پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل ششم
۲۱۰	پاسخ تشریحی پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل ششم
۲۱۲	مسائل فصل ششم

۲۲۱	فصل هفتم: تجزیه و تحلیل بهای تمام شده (هزینه)، حجم فعالیت و سود
۲۲۱	تقسیم‌بندی هزینه‌ها
۲۲۲	تجزیه و تحلیل نقطه سربه‌سر
۲۲۳	شناسایی نقطه سربه‌سر براساس تعداد فروش
۲۲۴	شناسایی نقطه سربه‌سر براساس درآمد فروش محصول
۲۲۶	تجزیه و تحلیل نقطه سربه‌سر به روش ترسیمی
۲۲۹	تجزیه و تحلیل مقدار تولید و فروش برای کسب سود مورد انتظار
۲۳۰	شناسایی سود قبل از کسر مالیات براساس تعداد فروش
۲۳۰	شناسایی سود قبل از کسر مالیات براساس درآمد فروش
۲۳۱	شناسایی سود پس از کسر مالیات براساس تعداد فروش
۲۳۳	شناسایی سود پس از کسر مالیات براساس درآمد فروش

۲۳۴		حاشیه ایمنی
۲۳۵		نسبت حاشیه ایمنی
۲۳۸		نقطه بی تفاوتی بهای تمام شده
۲۴۱		تجزیه و تحلیل ترکیب فروش
۲۴۷		خلاصه فصل هفتم
۲۴۸		پرسش‌های فصل هفتم
۲۴۹		پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل هفتم
۲۵۲		پاسخ تشریحی پرسش‌های چهارگزینه‌ای فصل هفتم
۲۵۵		تمرین‌های فصل هفتم
۲۵۶		حل تمرین‌های فصل هفتم
۲۵۹		مسائل فصل هفتم
۲۶۲		الف) منابع فارسی
۲۶۳		ب) منابع انگلیسی